

V L A A M S P A R L E M E N T



Zitting 2008-2009

25 februari 2009

ONTWERP VAN DECREET

**houdende diverse bepalingen betreffende het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid
en Gezin**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin
uitgebracht door mevrouw Vera Jans**

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Luc Martens.

Vaste leden:

mevrouw Marijke Dillen, de heren Felix Strackx, Erik Tack,
de dames Greet Van Linter, Gerda Van Steenberge;

mevrouw Sonja Claes, de heer Tom Dehaene, mevrouw Vera
Jans, de heer Luc Martens;

de dames Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Vera Van
der Borgh;

de dames Else De Wachter, Elke Roex, de heer Bart Van
Malderen.

Plaatsvervangers:

de heer Erik Arckens, mevrouw Agnes Bruyninckx, de heer
Johan Deckmyn, mevrouw An Michiels, de heer Leo Pieters;

de heer Paul Delva, de dames Cindy Franssen, Kathleen
Helsen, Tinne Rombouts;

de dames Hilde Eeckhout, Fientje Moerman, de heer Bob
Verstraete;

mevrouw Michèle Hostekint, de heer Flor Koninckx,
mevrouw Els Robeyns.

Toegevoegde leden:

mevrouw Mieke Vogels;

mevrouw Helga Stevens.

Zie:

2020 (2008-2009)

– Nr. 1: Ontwerp van decreet

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin besprak het ontwerp van decreet houdende diverse bepalingen betreffende het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin op 10 en 17 februari 2009.

I. TOELICHTING DOOR MEVROUW VEERLE HEEREN, VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

Het ontwerp van decreet neemt een aantal nieuwe en noodzakelijke initiatieven, en voert aanpassingen door in de regelgeving van het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin (WVG). Naast wetgevingstechnische aanpassingen regelt dit ontwerp van decreet ook een aantal meer fundamentele aspecten. Na advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) en van de Raad van State werd het ontwerp van decreet goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 12 december 2008.

Het ontwerp van decreet kan samengevat worden in negen belangrijke bepalingen.

Vooreerst wordt een decretale basis gemaakt voor het oprichten van een technische commissie voor de brandveiligheid die overkoepelend werkt voor het volledige beleidsdomein. Een overkoepelende commissie garandeert een eenduidige benadering van de brandveiligheid binnen de verschillende sectoren van het beleidsdomein.

Ten tweede regelt dit ontwerp van decreet de controle op de aanwending van subsidies verleend door de agentschappen met rechtspersoonlijkheid van het beleidsdomein. Op die manier wordt een decretaal hiaat weggewerkt.

Ten derde past dit ontwerp van decreet een aantal artikelen aan van het decreet van 3 maart 2004 betreffende de eerstelijnsgezondheidszorg en de samenwerking tussen de zorgaanbieders. Tijdens de voorbereiding van een uitvoeringsbesluit bij dat decreet is vastgesteld dat dergelijke aanpassing nodig is. Het gaat meer bepaald over de werkgroepen binnen de eerstelijnsgezondheidszorg.

Ten vierde wordt een aantal artikelen van het decreet van 21 november 2003 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid aangepast. Bij de voorbereiding van uitvoeringsbesluiten bij dat decreet is vastgesteld dat door een aantal bepalingen uit het Preventiedecreet aan te passen, de transparantie en de doelmatigheid van de toepassing van dit decreet verhoogt.

Partnerorganisaties en organisaties met terreinwerking zullen werken met oproepen. Werken met beheersovereenkomsten is al verankerd in het huidige Preventiedecreet. Werken met oproepen (1) verhoogt de transparantie in het beleid, (2) voorkomt bijkomende regelgeving voor elke subsector en (3) is een instrument om flexibel in te spelen op nieuwe behoeften en inzichten, gebruik makend van het meest kwalitatieve en doelmatige aanbod. Beheersovereenkomsten over meerdere jaren, op basis van oproepen en passend in gezondheidsdoelstellingen, zijn de beste garantie op een duurzaam beleid, aangepast aan de evoluerende behoeften en mogelijkheden.

Omdat deze artikelen voor ongerustheid zorgen bij enkele partnerorganisaties, is overleg gepleegd. Er is een duidelijk akkoord over het werken met oproepen in enkele welomschreven situaties zoals zoeken naar een partnerorganisatie voor een nieuw beleidsveld, zoeken naar een nieuwe partnerorganisatie na een negatieve evaluatie van de huidige partnerorganisatie en een deel ervan. De minister bevestigt dat de huidige convenanthouders betrokken zullen worden bij de opmaak van het uitvoeringsbesluit inzake partnerorganisaties en organisaties met terreinwerking.

Vervolgens wordt een expliciete decretale basis geschapen voor de erkenning van afdelingen en departementen medisch toezicht, in het kader van de wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk. In een advies van de afdeling wetgeving van de Raad van State werd, gelet op de rechtszekerheid, aangedrongen op deze expliciete decretale basis.

Het ontwerp van decreet bevat ten vijfde een aantal regelingen betreffende de volgende verzorgingsvoorzieningen: ziekenhuizen, rust- en verzorgingstehuizen, psychiatrische verzorgingstehuizen, initiatieven beschut wonen of een onderdeel van deze verzorgingsvoorzieningen.

Een decretale basis bepaalt dat de Vlaamse Gemeenschap eigen programmatie- en erkenningsnormen kan uitvaardigen voor de aangelegenheden vermeld in artikel 5, §1, I, 1°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, zonder daarbij evenwel de federale bevoegdheid te betreden.

Een decretale basis wordt gegeven aan een aantal procedurebesluiten van de Vlaamse Regering inzake erkenning, sluiting, het verkrijgen van een planingsvergunning en een exploitatievergunning.

Als een verzorgingsvoorziening erkenningsnormen niet correct naleeft, kan de Vlaamse Regering aan die voorziening concrete maatregelen opleggen, zoals de buitengebruikstelling van specifieke on-

derdelen van het gebouw, de stopzetting van bepaalde activiteiten, een dwingende instructie ingeval een dringend ingrijpen noodzakelijk is omwille van de veiligheid en de gezondheid van de gebruikers.

In geval van illegale exploitatie van een psychiatrisch verzorgingstehuis of van een initiatief beschut wonen kunnen volgende maatregelen getroffen worden: een sluitingsbevel of een gedwongen sluiting. De huidige regeling biedt onvoldoende bescherming voor vaak kwetsbare personen.

Het ontwerp van decreet bevat ten zesde enkele wetgevingstechnische aanpassingen aan het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH). Het ontwerp van decreet zet een aantal materiële fouten in dat decreet recht.

Het ontwerp van decreet past ten zevende de datum van inwerkingtreding aan van een aantal artikelen van het decreet van 7 mei 2004 betreffende de integrale jeugdhulp. De aangepaste artikelen regelen de organisatie van de toegangspoort, de indicatiestelling en de toewijzing, de trajectbegeleiding, de gegevensuitwisseling tussen personen die binnen de toegangspoort instaan voor de indicatiestelling of de toewijzing, of tussen personen die instaan voor de trajectbegeleiding. Ze hadden in werking moeten treden op 1 januari 2008. De uitvoering van deze bepalingen vereist echter onderzoek en voorbereiding. Het ontwerp van decreet laat de datum van inwerkingtreding van die bepalingen bepalen door de Vlaamse Regering van zodra de uitvoeringsbesluiten bij die bepalingen afgewerkt zijn. De Vlaamse Regering hoeft die bepalingen niet tegelijkertijd in werking te stellen.

Een aantal wetgevingstechnische aanpassingen wordt aangebracht aan enkele decreten, als gevolg van het decreet van 7 maart 2008 inzake bijzondere jeugdbijstand.

Het ontwerp van decreet voert ten achtste in enkele decreten wetgevingstechnische aanpassingen in als gevolg van de opheffing van het decreet van 20 december 1996 houdende oprichting van een Vlaamse Gezondheidsraad en van een Vlaamse Adviesraad voor de erkenning van verzorgingsvoorzieningen door artikel 19, 1°, van het decreet van 7 december 2007 houdende de oprichting van de Strategische Adviesraad voor het Vlaamse Welzijns-, Gezondheids- en Gezinsbeleid en van een Adviescommissie voor Voorzieningen van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin.

Eens de nieuwe adviesorganen werkzaam zijn, is het van belang voor de rechtszekerheid en de rechtsgeldigheid dat de verwijzingen in de sectordecreten aangepast zijn.

Ten slotte wijzigt dit ontwerp van decreet het decreet van 30 april 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Kind en Gezin. Deze aanpassing houdt verband met de regeling van de taalkennis van het personeel in erkende of gesubsidieerde voorzieningen in die sector.

II. ALGEMENE BESPREKING

1. Preventieve gezondheidsbeleid

Mevrouw *Elke Roex* gaat dieper in op de aanpassingen aan het decreet van 21 november 2003 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid. De overeenkomsten tussen de Vlaamse overheid en de huidige partnerorganisaties worden volgens de memorie van toelichting verlengd na een positieve evaluatie. De spreekster benadrukt het belang daarvan omdat een structureel preventiebeleid denken en plannen op lange termijn vereist. Na een negatieve evaluatie of wanneer een nieuwe preventiedoelstelling wordt nagestreefd, zal gebruik worden gemaakt van de open oproep. Naast dat engagement, heeft de minister tijdens de toelichting gezegd dat ze het uitvoeringsbesluit zal opmaken in overleg met de partnerorganisaties.

De spreekster is verontrust omdat de partnerorganisaties uiting blijven geven aan hun bezorgdheid, zelfs nadat het overleg over het uitvoeringsbesluit reeds van start is gegaan. Ze vraagt de minister te bevestigen dat het ontwerp van decreet zal worden uitgevoerd zoals omschreven in de memorie van toelichting.

De heer *Tom Dehaene* zegt dat zijn fractie volledig kan instemmen met het ontwerp van decreet. Het systeem van de open oproep zorgt niet alleen voor duidelijkheid, maar garandeert de Vlaamse overheid ook dat ze samenwerkt met de best geschikte organisaties. Hij kan begrip opbrengen voor de bezorgdheid van de partnerorganisaties, maar leidt uit de toelichting van de minister af dat zij daar in overleg met de sector rekening mee wil houden.

Minister *Veerle Heeren* verduidelijkt eerst en vooral dat er nog geen overleg heeft plaatsgevonden met de partnerorganisaties over het uitvoeringsbesluit. De eerste vergadering is gepland in maart 2009. De minister is daarnaast de mening toegedaan dat de nieuwe werkwijze voor een grotere dynamiek zal zorgen.

De partnerorganisaties moeten zich voortdurend afvragen waar ze precies naartoe willen en hoe ze hun doelstellingen zullen nastreven. Partnerorganisaties hebben daarentegen de garantie dat hun huidige convenant na afloop ervan in 2010 met vijf jaar verlengd zal worden als ze positief geëvalueerd worden.

Mevrouw *Elke Roex* leidt uit het antwoord van de minister af dat de belofte om de overeenkomst te verlengen na een positieve evaluatie in tegenstelling tot de omschrijving in de memorie van toelichting eenmalig is en enkel geldt voor 2010.

Minister *Veerle Heeren* benadrukt het belang van de onderhandelingen. Ze laat in het midden of de overeenkomsten slechts eenmaal verlengd zullen worden. Ze herhaalt dat het de bedoeling is van de Vlaamse overheid om een dynamiek op gang te brengen. Er is daarom gekozen te werken met convenanten, die na verloop van tijd geëvalueerd zullen worden.

Mevrouw *Elke Roex* begrijpt dat geprobeerd wordt een dynamiek op gang te brengen. Omdat de overheid evalueert, zullen de partnerorganisaties aangespoord worden om optimaal te functioneren. Ze zou het betreuren mochten de uitvoeringsbesluiten bepalen dat een positieve evaluatie slechts één keer tot een automatische verlenging leidt.

Minister *Veerle Heeren* wil niet vooruitlopen op de uitvoeringsbesluiten. Belangrijk is dat de overeenkomsten na 2010 met vijf jaar verlengd kunnen worden.

2. Taalregeling

Mevrouw *Elke Roex* aanvaardt dat niet alle Brusselse kinderopvanginitiatieven met een attest van toezicht van Kind en Gezin Nederlandstalig zijn. Belangrijkste voorwaarde is dat de communicatie met Kind en Gezin in het Nederlands verloopt. Erkende en gesubsidieerde kinderopvangvoorzieningen daarentegen moeten wel Nederlandstalige kinderopvang organiseren. Ze verwijst in dat verband naar het voorstel van resolutie betreffende het taalbeleid in de voorschoolse opvang (*Parl. St. VI. Parl. 2004-05, nr. 349/5*).

Ze herinnert de minister aan haar antwoord op de vraag om uitleg van mevrouw *Vogels* over de toepasbaarheid van de maatregelen met betrekking tot zelfstandige kinderopvang in Brussel: zelfstandige kinderopvanginitiatieven krijgen vijf jaar de tijd om hun personeel Nederlands te laten leren als ze in het systeem van inkomensgerelateerde kinderopvang stappen (*Hand. VI. Parl. 2008-09, nr. C115*). In het ontwerp van decreet is geen sprake van een periode van vijf jaar. Artikel 51 versoepelt de taalregeling

voor de erkende en gesubsidieerde kinderopvanginitiatieven in Brussel.

Minister *Veerle Heeren* antwoordt dat in artikel 24 van het decreet van 30 april 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Kind en Gezin, een regeling is opgenomen in verband met de taalkennis van het personeel in erkende of gesubsidieerde voorzieningen. Deze regeling geldt niet enkel voor het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad. De formulering ervan legt een niet-haalbare verplichting op. Het is niet nodig en niet haalbaar dat alle personeelsleden, ook logistieke medewerkers of personeelsleden die geen contact hebben met kinderen, gezinnen of overheid, een grondige kennis van het Nederlands moeten hebben.

In verband met de vraag om uitleg van mevrouw *Vogels* zegt de minister dat in voorzieningen uit de erkende sector, de gesubsidieerde sector en de sector met attesten van toezicht die in het inkomensgerelateerde systeem stappen, enkel personeel dat in contact komt met kinderen, gezinnen of overheid, na een overgangsperiode van vijf jaar Nederlands moet kennen. Het is de legistieke basis van de inkomensgerelateerde kinderopvang die bepaalt dat wie in het systeem stapt aan dezelfde regels (bijvoorbeeld de voorrangregels) moet voldoen als de erkende en de gesubsidieerde sector, en die een overgangsperiode invoert.

Mevrouw *Elke Roex* antwoordt dat de inkomensgerelateerde kinderopvang niet hetzelfde is als gesubsidieerde kinderopvang. Bij inkomensgerelateerde kinderopvang is er sprake van een vergoeding voor het inkomensverlies als gevolg van de inkomensgerelateerde prijs die de ouders zullen betalen.

Mevrouw *Vera Van der Borgh*t waarschuwt in dat verband voor ongewenste effecten van de inkomensgerelateerde opvang en benadrukt het belang van de evaluatie na zes maanden.

III. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

Artikelen 1 tot en met 50

De artikelen 1 tot en met 50 worden zonder opmerkingen unaniem met 10 stemmen aangenomen.

Artikel 51

Mevrouw *Greet Van Linter* gaat niet akkoord met de afzwakking van de oorspronkelijke regeling. In erkende of gesubsidieerde voorzieningen moeten ook logistieke medewerkers en personeelsleden die geen contact hebben met kinderen, gezinnen of de over-

heid, een grondige kennis van het Nederlands hebben. Dezelfde verplichting moet gelden in voorzieningen met een attest van toezicht van Kind en Gezin. Ze vindt het ten slotte verregaand dat afgestapt wordt van het taalexamen bij Selor.

Artikel 51 wordt met 7 stemmen bij 3 onthoudingen aangenomen.

Artikel 52

Artikel 52 wordt zonder opmerkingen unaniem met 10 stemmen aangenomen.

IV. STEMMING

Het ontwerp van decreet wordt met 7 stemmen bij 3 onthoudingen aangenomen.

De verslaggever,

Vera JANS

De voorzitter,

Luc MARTENS
